

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 2. Zakres podstawowy

Tematy 1.–39.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. POCZĄTKI ŚWIATA NOWOŻYTNEGO					
1. Nowe perspektywy: odrodzenie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia daty uważane za cezury epoki nowożytnej; wymienia cechy renesansu; przedstawia poglądy Niccolò Machiavellego; przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego różne daty są przyjmowane za początek epoki nowożytnej; wymienia cechy humanizmu; przedstawia poglądy Tomasza Morusa; wymienia cechy literatury renesansu; charakteryzuje człowieka renesansu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu; charakteryzuje literaturę renesansu; wskazuje różnice między literaturą renesansu a średniowieczną 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich; przedstawia proces rozprzestrzeniania się idei renesansu w Europie; przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu
2. Sztuka renesansu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej; wymienia przykładowych twórców renesansu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zabytki architektury renesansowej; wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego; charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu; porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w średniowieczu i w renesansie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnice i podobieństwa architektury renesansowej oraz malarstwa renesansowego w różnych regionach Europy
3. Europejczycy odkrywają daleki świat	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie trasy wypraw Portugalczyków i Hiszpanów oraz obszary przez nich odkryte; wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne; wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych, dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne; wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje cywilizacje prekolumbijskie; porównuje cywilizacje Majów, Azteków i Inków; ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
4. Jak odkrycia geograficzne zmieniły Europę i świat	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej; pokazuje na mapie tereny zajęte przez te państwa; przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sposób zajmowania i organizację terenów odkrytych przez Portugalczyków oraz Hiszpanów; wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy; wyjaśnia pojęcie rewolucja cen 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje organizację terenów zajmowanych przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz wyjaśnia przyczyny różnic; wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Nowego Świata 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej; charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę traktatu z Tordesillas; porównuje wyobrażenia Europejczyków o nieznanym świecie w XV w. i współcześnie
5. Podział zachodniego chrześcijaństwa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich; przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu; wymienia postanowienia pokoju augsburskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny reformacji; przedstawia organizację kościołów protestanckich: luteranckiego, kalwińskiego; przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego; charakteryzuje przebieg wojen religijnych w Niemczech 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia związki między religijnymi, gospodarczo-społecznymi i politycznymi przyczynami reformacji; porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luteranckiego i kalwińskiego; przedstawia postulaty powstania chłopskiego w Niemczech 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.; wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach; przedstawia stosunek Marcina Lutra do powstania chłopskiego w Niemczech 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego
6. Kościół katolicki wobec wyzwań reformacji	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego; wymienia przykładowe formy działalności jezuitów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia soboru trydenckiego; wymienia formy działalności jezuitów; charakteryzuje działalność Świętego Oficjum; wyjaśnia, co to był <i>Indeks Książ Zakazanych</i> 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru; ocenia, które z reform były reakcją na zarzuty protestantów wobec Kościoła katolickiego; charakteryzuje szkolnictwo jezuickie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ na różne dziedziny życia miały wyznania protestanckie, np. gospodarkę; przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary; charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego, a także wyjaśnia przyczyny różnic

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
7. Państwo w początkach epoki nowożytnej. Spory mocarstw	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia edyktu nantejskiego; pokazuje na mapie obszary, które znalazły się pod władzą Habsburgów w XVI w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces centralizacji władzy państwowej; przedstawia rolę armii w procesie centralizacji władzy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje proces centralizacji władzy na przykładzie Anglii i Francji; wymienia sposoby, w jakie Habsburgowie poszerzali terytorium znajdujące się pod ich władzą 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między religijnymi i politycznymi przyczynami wojen religijnych we Francji; przedstawia reakcję Francji i Anglii na wzrost potęgi habsburskiej; charakteryzuje poglądy Jeana Bodina na władzę i ich rolę w procesie centralizacji władzy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę gospodarczą i religijną Filipa II i księcia Alby w Niderlandach
II. RZECZPOSPOLITA W XVI STULECIU					
8. Rzeczpospolita i państwa ościenne	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny z zakonem krzyżackim; wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hold pruski); pokazuje na mapie tereny Inflant oraz ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji zakonu kawalerów mieczowych; pokazuje na mapie państwa, w których na początku XVI w. panowali Jagiellonowie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.; wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów; wymienia przyczyny i konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją; wymienia przyczyny konfliktu z Rosją; przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą; przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici; przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu realizację tego programu; przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony; ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici
9. Demokracja szlachecka. Rzeczpospolita Obojga Narodów	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia uprawnienia sejmu; wymienia postanowienia unii lubelskiej; wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce; wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję polityczną szlachty; przedstawia strukturę i sposób obradowania sejmu; 	Uczeń <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego; wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja nihil novi w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego ustroj Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachecką 	
10. Pierwsi królowie elekcyjni	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia artykułów henrykowskich; przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta; wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji; pokazuje na mapie tereny przyłączone do Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów; wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca; wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją; pokazuje na mapie wyprawę Stefana Batorego na Rosję 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego; przedstawia cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i ocenia ich realizację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje elekcję i panowanie Henryka Walezego; wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem; charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego
11. Rzeczpospolita Obojga Narodów – narody i religie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny reformacji w Rzeczypospolitej; wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej; wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.; wymienia najważniejsze postanowienie konfederacji warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi liczby ludności w XVI w. w Europie; przedstawia strukturę etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.; wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem; wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje stopień urbanizacji w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm; wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację demograficzną w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; wyjaśnia, które wyznania protestanckie były popularne w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej; wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty
12. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejony wydobywania surowców oraz kierunki handlu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, które regiony najbardziej korzystały na handlu zbożem; ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację miast w Rzeczypospolitej XVI w.;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczpospolitą; wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia grupy, których kosztem szlachta zwiększała arealy folwarków; przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej; wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę; porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej
13. Kultura złotego wieku	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; rozpoznaje budowle renesansowe; przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka życia kulturalnego i naukowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia; porównuje poglądy na państwo oraz społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego i Stanisława Orzechowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej; ocenia rolę fundacji Zamościa przez Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej epoki odrodzenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu; wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim
III. EUROPA W XVII WIEKU					
14. „Państwo to ja”. Absolutyzm francuski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe kompetencje monarchy; definiuje pojęcia: merkantylizm i racja stanu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które utrudniały centralizację władzy we Francji; wyjaśnia, na kim opierał się monarcha, wprowadzając absolutyzm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednoczenia państwa francuskiego; charakteryzuje politykę gospodarczą Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej; charakteryzuje znaczenie Wersalu jako symbolu absolutyzmu francuskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie
15. Rewolucja i triumf monarchii parlamentarnej w Anglii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny rewolucji w Anglii; wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej; wymienia przyczyny i skutki chwalebnej rewolucji; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia relacje pierwszych Stuartów ze społeczeństwem; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii „król panuje, ale nie rządzi”;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia dokumenty, które ukształtowały ustroj w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej i po jej zakończeniu; przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii, a także wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejm polskiego (koniec XVI w.)
16. Wojna trzydziestoletnia. Rywalizacja mocarstw w XVII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej; pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszyły na mocy pokoju westfalskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej; wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej; wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne; przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, w jaki sposób wojna trzydziestoletnia dotknęła ludność cywilną; charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki między przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej; przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów
17. Kultura europejska w XVII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: racjonalizm i empiryzm; wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków; wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków; rozpoznaje dzieła sztuki barokowej; wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w. przedstawia literaturę i muzykę doby baroku 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje różne nurty w sztuce baroku; przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.
IV. RZECZOSPOLITA W DOBIE WOJEN XVII W.					
18. Konflikty Rzeczypospolitej w I. połowie XVII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I połowie XVII w.; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia szanse realizacji umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje działalność dwóch hetmanów: Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I połowie XVII w.; • wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I połowie XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi; • charakteryzuje wojsko Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w. i ich wpływ na postanowienia zawieranych rozejmów; • wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny Rzeczypospolitej z Turcją 	
19. Kozacy, Moskwa i Rzeczpospolita w 2. połowie XVII w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II połowie XVII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego; • wymienia przyczyny wojny z Rosją w II połowie XVII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego; • wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację; • ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów
20. Rzeczpospolita i Szwecja: potop	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew; • wymienia przyczyny potopu szwedzkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego; • wymienia sojuszników Rzeczypospolitej w trakcie potopu szwedzkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia układu w Radnot; • przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich; • wymienia postanowienia pokoju w Oliwie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej, biorąc pod uwagę kwestie polityczne, gospodarcze i kulturalne; • ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postępowanie Janusza Radziwiłła i Stefana Czarnieckiego wobec Szwedów; • ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo – za zdrajcę
21. Rzeczpospolita i Turcja. Wiktoria wiedeńska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszary zajęte przez imperium osmańskie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojen z Turcją w II połowie XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daje przykłady przedstawiania wiktorii wiedeńskiej w literaturze i sztuce

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II połowie XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II połowie XVII w. (traktat w Buczaczu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustrój i sytuację religijną w imperium osmańskim 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa 	
22. Rzeczpospolita w XVII w. – kryzys państwa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe gospodarczo-społeczne skutki XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej; • wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii; • przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reakcję szlachty na reformy ustrojowe proponowane przez Wazów; • wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej; • wymienia przyczyny zawarcia unii brzeskiej i jej postanowienia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie; • ocenia, czy w II połowie XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej; • przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł wspierać projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy i w jaki sposób mógł to robić
23. Kultura Rzeczypospolitej w XVII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków z terenu Rzeczypospolitej; • wymienia cechy sarmatyzmu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków z terenów Rzeczypospolitej; • rozpoznaje budowle barokowe z terenów Rzeczypospolitej; • wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku, i przykładowych twórców 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej; • wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz jego twórców 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty; • wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, w jakim stopniu <i>Nowe Ateny...</i> księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom wykształcenia szlachty polskiej XVII w.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. EUROPA I ŚWIAT W XVIII W.					
24. Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.; wymienia wynalazki XVIII-wieczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.; wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa; wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.; wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową; wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w Wielkiej Brytanii najwcześniej doszło do przemian gospodarczych na szeroką skalę; przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi; wyjaśnia, kim byli luddyci i jaki był cel ich działania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera w czasie prac nad szczepionką; przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.
25. Oświecenie w Europie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia idee oświecenia; przedstawia poglądy Monteskiusza; wymienia cechy kultury klasycystycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia sposoby propagowania idei oświecenia; przedstawia poglądy Jeana-Jacques'a Rousseau; podaje definicję absolutyzmu oświeconego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia; porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę; wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię; przedstawia rolę <i>Encyklopedii...</i> i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej; charakteryzuje absolutyzm oświecony 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia; przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia
26. Rosja w XVIII w. – początki mocarstwa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji; wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję; pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne; przedstawia rolę Petersburga; wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji; wyjaśnia, na czym polegał proces europeizacji Rosji podjęty przez Piotra I; przedstawia przebieg i skutki wojny północnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej; wyjaśnia, na czym polegała i jaką miała genezę idea Moskwy jako trzeciego Rzymu; uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzierzawiu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy, a Katarzyna II – Semiramidą Północy

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
27. Absolutyzm oświecony w Prusach i Austrii w XVIII w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii; pokazuje na mapie zasięg ekspansji terytorialnej Prus 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia; wyjaśnia, które reformy w Prusach były związane z ich ekspansją terytorialną; charakteryzuje politykę józefinizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele wprowadzenia poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii; wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej; przedstawia wzrost pozycji Prus na arenie międzynarodowej w XVIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.; wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów; wyjaśnia, co było przyczyną różnic
28. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny o niepodległość; pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew; wymienia federalne organy władzy i ich przykładowe kompetencje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia organizację kolonii angielskich w połowie XVIII w.; przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii; wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią; wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią; przedstawia realizację idei oświeceniowych w <i>Deklaracji Niepodległości</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi; przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje sylwetki ojców założycieli
29. Naród przeciw królom. Rewolucja francuska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wymienia postanowienia <i>Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela</i>; wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne; przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty; przedstawia rolę klubów politycznych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykładowe związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z tych symboli

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny z Austrią; wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia symbole Wielkiej Rewolucji Francuskiej; przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wymienia przykładowe przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuante; przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu; charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie Wielkiej Rewolucji Francuskiej 	
30. Francja republika	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński; wymienia postanowienia konstytucji dyktatoratu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny zamachu termidoriańskiego; wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów; charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego, a także wyjaśnia, w czym się on przejawiał; przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów; przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji; ocenia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów
VI. RZECZOSPOLITA W XVIII WIEKU					
31. Rzeczpospolita w dobie unii polsko-saskiej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia sejmu niemego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przebieg elekcji Augusta II; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przykłady ingerowania Szwecji i Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czy w I połowie XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe zmiany w kulturze w epoce saskiej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I połowie XVIII w. 	Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych
32. Próby reform i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego; wymienia prawa kardynalne; pokazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą podczas I rozbioru 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego; wymienia przyczyny konfederacji barskiej; przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko; wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; przedstawia skutki konfederacji barskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków; ocenia, które z państw zaborczych odniosło największe korzyści z rozbioru 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparły konfederację barską; wyjaśnia, dlaczego Francja i Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji
33. Kultura doby oświecenia w Rzeczypospolitej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I połowie XVIII w.; przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej; wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych; wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II połowie XVIII w.; przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa do Książ Elementarnych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.; wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej; przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.; przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej; charakteryzuje postawę oświeconego samarytanizmu na tle epoki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej; przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
34. Sejm Wielki i drugi rozbiór Rzeczypospolitej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady działania Rady Nieustającej; wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów; wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja; pokazuje na mapie tereny, które Rzeczpospolita utraciła w wyniku II rozbioru 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę Rady Nieustającej; charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego; wymienia postanowienia ustawy o miastach i Konstytucji 3 maja; wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego; wymienia przyczyny i skutki konfederacji targowickiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca; wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na Sejmie Czteroletnim; wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie; wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności uchwalenia ustawy o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja; przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3 maja; przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej; wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski, przystępując do Targowicy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty
35. Insurekcja kościuszkowska. Upadek państwa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej; pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku III rozbioru 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej; wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego; ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po II rozbiorze; wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerszych kręgów społecznych; przedstawia okoliczności III rozbioru Rzeczypospolitej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej; przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego; przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. EPOKA NAPOLEOŃSKA					
36. Kształtowanie się systemu napoleońskiego w Europie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen napoleońskich i miejsca decydujących bitew; • pokazuje na mapie państwa, które znalazły się w strefie wpływów Francji; • pokazuje na mapie Związek Reński; • wymienia przykładowe postanowienia kodeksu prawa cywilnego, zwanego <i>Kodeksem Napoleona</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia konstytucji wprowadzającej konsulat we Francji; • przedstawia, w jaki sposób Napoleon wprowadził cesarstwo we Francji; • wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie konsultatu i cesarstwa; • przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie dyktatoratu; • wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonaparte; • wyjaśnia, jakie były cele działań Napoleona wobec Wielkiej Brytanii i co na nie wpływało; • ocenia skuteczność blokady kontynentalnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych okresów kariery Napoleona Bonaparte; • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z nich
37. Napoleon a sprawa polska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie; • wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania Izabeli Czartoryskiej i Stanisława Staszica zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich; • przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości pod zaborami i na emigracji; • przedstawia wpływ haseł rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich; • charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości; • wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w wojnie z Prusami w latach 1806–1807; • przedstawia koncepcję Adama Czartoryskiego odbudowy państwa polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości
38. Księstwo Warszawskie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku Napoleona lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim; • przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią; • ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wyrażenie „bajońskie sumy” w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie
39. Upadek Napoleona	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.; • pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.; • przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży; • przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy; • porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy; • wymienia zmiany wprowadzone przez Napoleona, które przetrwały jego upadek